

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان:

سلسله های صوفیه

سخنران:

دکترو وحید باقر پور کاشانی

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

@MAHDISM_۱۲

@seratehaghī

بیینید جناب لاهیجی، ایشان ملقب به شمسالدین، یه عارف و
شاعر قرن نهم و اوایل قرن دهم هجری بود و مهم ترین شارح
گلشن راز. شخصیتی بوده که مسلط به تصوف و عرفان بوده و
از معدد کسانی که می‌گن که نگاه شیخ محمود شبستری رو
فهمیده و حتی ایشون در خدمت سید محمد نوربخش بوده؛ این
قطب بزرگ صوفیه تا جایی که در زندگینامه اش که در همین
کتاب هست در مقدمه‌ی صفحه‌ی ۳۹ آوردن که؛ اگر تولد
lahijji رو حدود سال ۱۴۰ بپذیریم با توجه به این که وی طبق
نوشته‌ی خودش در سال ۱۴۹ در خدمت سید محمد نوربخش
در آمده پس او باید در حدود ۹ تا ۱۰ سالگی به نوربخش
پیوسته باشد. از ۹ یا ۱۰ سالگی وارد صوفیه شده و مرید جناب
نوربخش شده و لاهیجی خود بیان می‌کنه که مدت ۱۶ سال در
ملازمت محمد نوربخش بوده و به حسب تفاوت احوال معنوی
سه نوبت از استاد خود اجازه ارشاد گرفته که آخرین آنها را در
شرح گلشن راز آورده، ذکر کردن و آورده.

خب ایشان رو مذهبش چیه؟ جمعی گفتن ایشون شیعه بوده و جمعی گفتن نه ایشان شافعی و سنی بوده. به هر حال در این مورد اختلاف نظر هست و ما فعلاً وارد این بحث نمی‌خوایم بشیم. بالاخره یک شخصیت خبره و زبده‌ای بوده در مسئله‌ی تصوف و عرفان. بله مهم‌ترین کتاب لاهیجی همین کتابه.

خب ببینید اینجا عبارتی که آورده شده مرحوم میرزا جواد آقای تهرانی این عبارت رو ابتدا میارن که لاهیجی گفته که؛ در صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷ شرح گلشن راز تو این کتابی که من دارم صفحه‌ی ۶۶ گفته. واقعه از حالات و مکشوفات خاصه این فقیر که در اثنای سلوک واقع شده به تمثیل آورده می‌شود تا سبب تشویق طالبان صادق واقع گردد. بعد اینجا چون عنایت ازلی این چون عنایت ازلی صفحه‌ی ۶۷ الان این تیکه رو از رو بخونم از این کتاب و چون عنایت ازلی و هدایت لم یزلي این فقیر را به خدمت و ملازمت حضرت امام زمان، مقتدای اهل ایمان قطب فلك سیادت و ولایت، محور دواير ارشاد و هدایت، سید شمس المله و الطريقه و حقيقه و الدنيا و الدين محمد نور بخش قدس الله سره، راه نموفی کرد

و در سنه تسعه و اربعین و ثمان معه هجری به شرف
توبه‌ای که در طریق اولیاء الله متعارف است و تلقین ذکر
خفى مشروط به شرایط مشرف شدم و در ملازمت ایشان به
سلوک و ریاضت و توجه به احیای لیالی شب زنده داری
به امر آن حضرت مشغول می‌بودم و مواظبت به ذکر و
فکر می‌نمودم تا به برکت ترك و تحرید و سلوک به ارشاد
کامل آینه دل این فقیر به نور الهی صفائی حاصل گرد. یک
شبی بعد از احیای اوقات این فقیر را غیب دست داد!
که گفته‌یم در اصطلاح صوفیه غیبت دست داد؛ غائب شدن
یعنی از امور و احوال دنیا! متوجه معنویت شده. ببینین
مرحوم میرزا جواد آقای تهرانی یک پاورقی ایشون داره. در
پاورقی می‌نویسن چی؟ می‌گن صوفیه مسلمین اکنون دارای
احزاب و فرق مختلفین که همه‌ی آذان سلسله‌ی مشایخ خود
را به پیامبر اکرم صل الله علیه و آله و سلم منتهی می‌کنن!

می‌گه ما خرقه را از پیامبر گرفتیم امور معنوی رو از نبی اکرم
گرفتیم بدین طریق که من جمله می‌گویند کمیل بن زیاد نخعی
و حسن بصری از امیرالمؤمنین گرفته، خب امیرالمؤمنین از کی
گرفته؟ از پیامبر گرفته. و ابراهیم ادهم از امام زین العابدین گرفته
و ابو یزید بسطامی از امام صادق با این که می‌گن شهادت امام
صادق سنه‌ی ۱۴۸ بوده و فوت بسطامی ۲۶۱ بوده. چه‌طور ایشون
از او گرفته؟! نمی‌شده هم‌چنین چیزی. و معروف کرخی به قولی
از امام رضا علم سلوك و ذکر و فکر یعنی طریقت را اخذ کرده
و به قولی هم سلسله‌ی مشایخ معروف کرخی به حسن بصری
می‌رسه. و هر فرقه‌ای سلسله‌ی مشایخ خود را به کمیل یا ابراهیم
ادهم یا با یزید بسطامی و یا معروف کرخی و امثال آنان و از این
ولیاء به امام علیه السلام و از امام به پیغمبر صل الله علیه و آله و
سلم منتهی می‌نمایند. بالاخره یک‌کدوم خودش رو به زین العابدین
می‌رسونه، یکی خودش رو به حضرت رضا می‌رسونه! می‌گه حضرت
رضا از به موسی بن جعفر، موسی بن جعفر همین‌طور تا از پیامبر
گرفته.

و هر یک از این سلاسل هم شعبه‌ها یعنی هر کدوم از این سلسله‌ها شعبه‌ها بهم رسانیده‌اند. و به نام بزرگی از اولیاء خود مشهور شده‌اند و سلسله‌ی معروف کرخی را به سبب تعدد شعبی که از آن زاییده شده است ام السلاسل نام کرده‌اند. ام السلاسل؛ یعنی مادر سلسله‌ها چون خیلی‌ها گفتن این‌ها به معروف می‌رسه. که از جمله شعبات آن شعبه‌ای به نام "سید نور بخشی" که جناب لاهیجی صوفی نوربخشیه بوده به تعبیری و تابع استاد خودش، قطب خودش سید نور بخش بوده. و شعبه‌ای به نام "شاه نعمت الله کرمانی" که بهشون می‌گن نعمت الله‌یه و شعبه‌ای به نام خواجه نقش بند که بهشون نقش بنديه به همین منوال شعباقی می‌باشند و لاهیجی شارح گلشن راز از مریدان سید محمد نوربخش بوده. خب ببینید ایشون پس می‌خواستیم اول بگیم خب ما شروع بکنیم مکاشفات ایشان را بخونیم شاید یک نفر می‌گفت کیه این بnde خدا؟! حالا هر کی. می‌خوایم بگیم یه آدمی بوده که تفکراتش چی بوده در در عرفان و تصوف هم از بزرگان مطرح بوده.

لذا ایشان می فرمایند که: صوفیه افکار مختلفی داشتن و فرقه‌های مختلفی داشتن. بعضی‌هاشون کشتیه، بعضی‌ها اویسیه، بعضی هست خاکساریه، بعضی‌ها ذهبیه، بعضی‌ها نعمت اللهیه، بعضی‌ها قادریه، بعضی‌ها مولویه، بعضی‌ها نقش بندیه؛ جمعی نور بخشی و جمعی ملامتیه و جمعی هم سهروردیه! مختلف‌فرقه در فرقه جالب اینه که هر فرقه هم فرقه‌های دیگه‌ی صوفیه رو گمراه می‌دونه! چون سلسله می‌گه باید به اون سلسله اقطاب ما باید برسه چون تغایر در اقطاب هست اون گروه، گروه دیگه رو قبول نداره. اگر چنان‌چه این سلسله مثلا برسه حسن بصری برسه در حسن بصری چون مشترکند می‌گن ما قبول داریم اما از حسن بصری این به یک شاخه رفته اون به اون شاخه دیگه می‌گن ما قبول نداریم. می‌گه تو حسن بصری رو قبول داری در حسن بصری ما با هم دیگه اشتراك داریم، در معروف کرخی با هم دیگه مشترك هستیم اما اون شاخه‌های دیگه که داره پیش میره رو رد می‌کنن قبول نمی‌کنن.